

[2009] 14 (ADDL.) ଏସ. ସି. ଆର. 558

ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ

ବନ୍ଦାମ

ଚିତ୍ରସେନ ଭୋଇ

(ଦେଖାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 1271/2002)

ସହିତ

ଆଇ. ଏ. ସଂଖ୍ୟା 3/2002

ସେପ୍ଟେମ୍ବର 16, 2009

[ଦଲବୀର ଭଣ୍ଡାରୀ ଏବଂ ଡକ୍ଟର ବି. ଏସ. ଚୌହାନ, ନ୍ୟାୟମୁର୍ତ୍ତିସ୍ୱୟ]

ଭୂ ଅର୍ଜନ ଅଧିନିୟମ, 1894

ଧାରା 28-A-କ୍ଷତିପୂରଣର ପୁନଃନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ପାଇଁ ଆବେଦନ-ପରିସର-ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଆବେଦନକୁ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ଦାଖଲ କରାଯାଇଛି ବୋଲି ବିଚାର କରିଛନ୍ତି ଏବଂ ଯଦି ଏହା ବିଚାରଯୋଗ୍ୟ ତେବେ ଏହା ଉପରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବାକୁ ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଛନ୍ତି-ନିର୍ଣ୍ଣୟ ହୋଇଛି ଯେ: ବିଚାର କରୁଥିବା ଅଦାଲତଙ୍କ ରାୟର 3 ମାସ ମଧ୍ୟରେ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରାଯିବା ପରେ, ତମାଦି ସମୟର ଆବଶ୍ୟକତା ଆଧାରରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଆଦେଶ ପାରିତକରି କୌଣସି ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିବାର ଆବଶ୍ୟକ ନାହିଁ-ତେଣୁ, ତମାଦି ସମୟର ପ୍ରଶ୍ନକୁ ନେଇ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ବିତର୍କ କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ନାହିଁ-ବ୍ୟବସ୍ଥାପିକା ଧାରା 28-A ଆକାରରେ ଏକ ବ୍ୟତିକ୍ରମ ସୃଷ୍ଟି କରିଛି ଏବଂ ସମାଜର ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବର୍ଗ, ଯଥା, ଗରିବ, ଅଶିକ୍ଷିତ, ଅଜ୍ଞ ଏବଂ ଅକର୍ମଣ୍ୟ ଲୋକଙ୍କୁ କିଛି ଆଶ୍ୱସ୍ତି ପ୍ରଦାନ କରିବା ପାଇଁ ଏକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିଛି-ଏହା କେବଳ "ଗରିବ ଭାରତୀୟଙ୍କ" ପାଇଁ କରାଯାଇଛି-ଧାରା 28-A ର ବ୍ୟବସ୍ଥା- "ଆଗ୍ରହୀ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ" ସୁଚିତ କରେ ଯାହାର ଅର୍ଥ ହେଉଛି ମୂଳ ମାଲିକ ଏବଂ ସେହି ମୂଳ ମାଲିକ ଯିଏ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ ଦ୍ୱାରା ପୁନଃ କ୍ଷତିଗ୍ରସ୍ତ ହୋଇଛନ୍ତି -ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ତମାଦି ସମୟର ପ୍ରସଙ୍ଗକୁ ବିଚାର ନକରି ନିର୍ଣ୍ଣୟ ହୋଇଥିବା ଆଇନଗତ ପ୍ରସ୍ତାବକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ଆବେଦନର ଗ୍ରହଣିୟତା ପ୍ରସଙ୍ଗ ଉପରେ ବିଚାର କରିବେ-ନୂତନ ଭାବରେ ଯୋଗ କରାଯାଇଥିବା ଉତ୍ତରଦାତା, ଯଥା ଆଇସିଏଆର ଏବଂ ସିଆଇଏଫଟବ୍ଲୁଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା- 1 କ୍ ଦ୍ୱାରା ଆଗତ କରାଯାଇଥିବା ଅବେଦନର ନିକାଶ ସମୟରେ ଶୁଣାଯିବ- ସାମାବନ୍ଧନ ।

ଭାରତ ସଂଘ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ ବନାମ ପ୍ରଦୀପ କୁମାରୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ (1995) 2 ଏସସିସି 736; ତ୍ରିପୁରା ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ ବନାମ ରୂପଚାନ୍ଦ ଦାସ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ (2003) 1 ଏସସିସି 421; ମେଝା ରାମ ବନାମ ହରିୟାଣା ରାଜ୍ୟ ଏଆଇଆର୍ 1987 ଏସସି 45, ମାମଲା ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିଥିଲେ

ଭାରତ ସଂଘ ବନାମ ବଜ୍ରରାମ (ମୃତ) ଏଲଆରଙ୍କ ସ୍ତ୍ରୀ (1996) 4 ଏସସିସି 537; ଭାରତ ସଂଘ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ କର୍ଣ୍ଣେଲ ସିଂ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ (1995) 2 ଏସସିସି 728; ଅନୁସୂଚିତ ଜାତି ସମବାୟ ଜମି-ମାଲିକାନା ସମିତି ଲିମିଟେଡ, ଭଟିଣ୍ଡା ବନାମ ଭାରତ ସଂଘ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ଏଆଇଆର୍ 1991 ଏସସି 730; ବାବୁଆ ରାମ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ୟୁ. ପି. ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ (1995) 2 ଏସସିସି 689; ଜି. କୃଷ୍ଣ ମୂର୍ତ୍ତି ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ, (1995) 2 ଏସସିସି 733; ଡି କୃଷ୍ଣ ବାଣୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ ବନାମ ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ, (1995) 2 ଏସସିସି 735; ଭାରତ ସଂଘ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ ବନାମ ପ୍ରଦୀପ କୁମାରୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ, ଏଆଇଆର୍ 1995 ଏସସି 2259; ୟୁ. ପି. ରାଜ୍ୟ ଶିଳ୍ପ ବିକାଶ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ ବନାମ ୟୁ. ପି. ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ (1995) 2 ଏସସିସି 766; ଭାରତ ସଂଘ ବନାମ ଶିବକୁମାର ଭାର୍ଗବ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ, ଏଆଇଆର୍ 1995 ଏସସି 812; କେନ୍ଦ୍ରୀୟ କର୍ମଚାରୀ ସହକାରୀ ଗୃହ ନିର୍ମାଣ ସମିତି ଲିମିଟେଡ, ନୋଏଡା ବନାମ ଉତ୍ତର ପ୍ରଦେଶ ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ (2009) 1 ଏସସିସି 754; ଦେଶ ରାଜ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ଭାରତ ସଂଘ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ (2004) 7 ଏସସିସି 753; ଭାରତ ସଂଘ ବନାମ ମୁନ୍ନି ରାମ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ, ଏଆଇଆର୍ 2006 ଏସସି 1716; ଆନ୍ଧ୍ର ପ୍ରଦେଶ ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ ବନାମ ମାରି ଭେଙ୍କେୟା ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ, ଏଆଇଆର୍ 2003 ଏସସି 2949; ତୋତା ରାମ ବନାମ ୟୁ. ପି. ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ (1997) 6 ଏସସିସି 280; ଭାରତ ସଂଘ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ମଙ୍ଗୁ ରାମ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ, ଏଆଇଆର୍ 1997 ଏସସି 2704; ଜୋସ୍ ଆଝୋନିଓ କୁଜ୍ ଡସ୍ ଆର୍. ରୋଡ୍ରିଗଜ୍ ବନାମ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଅଧିକାରୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ ଏଆଇଆର୍ 1997 ଏସସି 1915; ରାଜା ହରିଶ ଚନ୍ଦ୍ର ରାଜ ସିଂ ବନାମ ଉପ-ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଅଧିକାରୀ, ଏଆଇଆର୍ 1961 ଏସସି 1500; ପଞ୍ଜାବ ରାଜ୍ୟ ବନାମ କୈସର ଜେହାନ୍ ବେଗମ, ଏଆଇଆର୍ 1963 ଏସସି 1604; ଭଗତି (ଶ୍ରୀମତୀ) (ମୃତ) ଏଲଆରଙ୍କ ଜରିଆରେ ବନାମ ହରିୟାଣା ରାଜ୍ୟ (1997) 4 ଏସସିସି 473, ମମାଲାମାନ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି

ନିର୍ଣ୍ଣୟ ବିଧି ସମ୍ବନ୍ଧ

ଏଆଇଆର୍ 2003 ଏସସି 2949 ପାରା 8 କୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି

(1997) 6 ଏସସିସି 280 ପାରା 8 କୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି

ଏଆଇଆର୍ 1997 ଏସସି 2704	ପାରା 8 କୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି
ଏଆଇଆର୍ 1997 ଏସସି 1915	ପାରା 8 କୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି
ଏଆଇଆର୍ 1961 ଏସସି 1500	ପାରା 8 କୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି
ଏଆଇଆର୍ 1963 ଏସସି 1604	ପାରା 8 କୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି
(1997) 4 ଏସସିସି 473	ପାରା 9 କୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି
(1996) 4 ଏସସିସି 537	ପାରା 9 କୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି
(1995) 2 ଏସସିସି 728	ପାରା 9 କୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି
(1995) 2 ଏସସିସି 736	ପାରା 9 ଉପରେ ନିର୍ଭର କରାଯାଇଛି
(2003) 1 ଏସସିସି 421	ପାରା 9 ଉପରେ ନିର୍ଭର କରାଯାଇଛି
ଏଆଇଆର୍ 1987 ଏସସି 45	ପାରା 12 ଉପରେ ନିର୍ଭର କରାଯାଇଛି
ଏଆଇଆର୍ 1991 ଏସସି 730	ପାରା 13 କୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି
(1995) 2 ଏସସିସି 689	ପାରା 13 କୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି
(1995) 2 ଏସସିସି 733	ପାରା 14 କୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି
(1995) 2 ଏସସିସି 735	ପାରା 14 କୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି
ଏଆଇଆର୍ 1995 ଏସସି 2259	ପାରା 14 କୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି
(1995) 2 ଏସସିସି 766	ପାରା 14 କୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି
ଏଆଇଆର୍ 1995 ଏସସି 812	ପାରା 14 କୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି
(2009) 1 ଏସସିସି 754	ପାରା 15 କୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି
(2004) 7 ଏସସିସି 753	ପାରା 16 କୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି
ଏଆଇଆର୍ 2006 ଏସସି 1716	ପାରା 17 କୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି

ଦେଖାନୀ ଆବେଦନ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାର: ଦେଖାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 1271/2002

ସହିତ

ଆଇ.ଏ. ସଂଖ୍ୟା 3/2002

23.2.1999 ତାରିଖରେ ଓଜେସି ସଂଖ୍ୟା 9292/1997 ରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକଙ୍କ ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ ଆସିଛି ।

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ଜେ. ଏସ. ଅଡ଼ି, ଜନରଞ୍ଜନ ଦାସ, ଶ୍ଵେତକେତୁ ମିଶ୍ର, ପି. ପି. ନାୟକ, ହର୍ଷନା ମେହେରା ।

ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ପାଇଁ ମେରୁସାଗର ସାମନ୍ତରାୟ, ଭି. କେ. ରାଓ, ମଧୁ ସିଂହ ।

ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଆଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଆଦେଶ

ଆଇ.ଏ. ସଂଖ୍ୟା 3

1. ତାଙ୍କୁ ଏହି ମାମଲାରେ ଉତ୍ତରଦାତାଭାବେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ କରିବା ପାଇଁ, ଭାରତୀୟ କୃଷି ଗବେଷଣା ପରିଷଦ ଅଧୀନରେ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ମଧୁର ଜଳ ଜୀବ ପାଳନ ଗବେଷଣା ସଂସ୍ଥା ଭୁବନେଶ୍ଵର ଦ୍ଵାରା ଏକ ଆବେଦନ ତଥା ଆଇ.ଏ. ସଂଖ୍ୟା 3 ଆଗତ କରାଯାଇଛି । ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ହାଜର ହୋଇଥିବା ବିଦ୍ଵାନ ଓକିଲ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଭି. କେ. ରାଓ ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି ଯେ ବିବାଦୀଙ୍କ ଜମି ବାସ୍ତବରେ ଉକ୍ତ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ଅଧିଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିଲା, ତେଣୁ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଏହି ଆବେଦନରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ କରାଯିବା ଉଚିତ । ଅଣ-ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ତରଫରୁ ହାଜର ହେଉଥିବା ବିଦ୍ଵାନ ଓକିଲଙ୍କର ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ କୌଣସି ଆପତ୍ତି ନାହିଁ । ଫଳସ୍ଵରୂପ ଆବେଦନକାରୀମାନଙ୍କୁ ଏହି ଆବେଦନରେ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 2 ଏବଂ 3 ଭାବରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଛି । ସେହି ଅନୁଯାୟୀ ଆଇ.ଏ. କୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଛି ଏବଂ ନିକାଶ କରାଯାଇଛି ।

ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 1271/2002

2. 23.2.1999 ତାରିଖରେ ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦୁଇଜଣିଆ ଖଣ୍ଡପୀଠଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଅନୁମତି ପୂର୍ବକ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଏହି ଆବେଦନ ଆସିଛି, ଯେଉଁଥିରେ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଆଗତ ହୋଇଥିବା ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନରେ ଭୁ-ଅର୍ଜନ ଅଧିନିୟମ, 1894ର ଧାରା

28A (ଏଠାରେ 'ଅଧିନିୟମ' କୁହାଯାଇଛି) ଅଧୀନରେ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଅଧିକାରୀ ତାଙ୍କ ଆବେଦନ ଶୁଣିବାପାଇଁ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଚାହୁଁଛନ୍ତି ।

3. ଏହି ଆବେଦନକୁ ଉଚ୍ଚାନ କରୁଥିବା ତଥ୍ୟ ଏବଂ ପରିସ୍ଥିତି, ଯେପରି ଆବେଦନରେ କୁହାଯାଇଛି, ତାହା ହେଉଛି 1.1.1973 ତାରିଖର (ଅନୁଲଗ୍ନକ-5) ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟର ସରକାରୀ ରାଜପତ୍ରରେ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 4 ଅନୁଯାୟୀ ଜମିର ଏକ ବିଶାଳ କ୍ଷେତ୍ର ସୂଚିତ କରାଯାଇଥିଲା । କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ମଧୁର ଜଳ ଜୀବ ପାଳନ ଅନୁସନ୍ଧାନ ସଂସ୍ଥା ଅର୍ଥାତ୍ ଏକ ମାଛ କୃଷିକ୍ଷେତ୍ର ପ୍ରତିଷ୍ଠା ପାଇଁ ଏହି ଅଧିଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିଲା । ଉକ୍ତ ଜମି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅଧିନିୟମ 6 ଅନୁଯାୟୀ 9.7.1973 ମସିହାରେ ଘୋଷଣା କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ 11.7.1973 ମସିହାରେ ସରକାରୀ ରାଜପତ୍ରରେ ପ୍ରକାଶ ହୋଇଥିଲା । ବର୍ତ୍ତମାନ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 1 କ୍ ଜମି ଯେତେଦୂର ସମ୍ପୃକ୍ତ, 31.7.1975 ମସିହାରେ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଅଧିକାରୀ ବଜାର ମୂଲ୍ୟ ହିସାବରେ ଜମିର ଏକର ପିଛା 2500/ ଟଙ୍କାର ରାଶି ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 1 ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ପୁନଃ ବିରୋଧ କରିନଥିଲେ, ତଥାପି, ଅନ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତି ଯେଉଁମାନଙ୍କ ଜମି ଧାରା 4 ଅନୁଯାୟୀ ସମାନ ଅଧିସୂଚନା ଦ୍ଵାରା ସୂଚିତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଅଧିନିୟମ 6 ଅନୁଯାୟୀ ଘୋଷଣା କରାଯାଇଥିଲା, ଅଧିନିୟମର ଧାରା 18 ଅନୁଯାୟୀ ବିଚାରାର୍ଥେ ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ବିବିଧ ମାମଲା ସଂଖ୍ୟା 362/94ର ନିଷ୍ପତ୍ତି ସମୟରେ ବଜାର ଦର କୁ ଆକଳନ କରି ଏକର ପିଛା 10,000/ଟଙ୍କାର ରାଶି ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ 5.1.1995 ତାରିଖରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ହୋଇଥିଲା । ଉତ୍ତରଦାତା ତାଙ୍କ ଜମି ପାଇଁ ସମାନ ବଜାର ମୂଲ୍ୟ ଦାବି କରି 21.3.1995 ରେ ଅଧିନିୟମ 28A ଅନୁଯାୟୀ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ । ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଅଧିକାରୀ 11.3.1997 ତାରିଖର ଆଦେଶ ମାଧ୍ୟମରେ ଉକ୍ତ ଆବେଦନକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିଥିଲେ । କ୍ଷତିଗ୍ରସ୍ତ ହୋଇ ଉତ୍ତରଦାତା ଏହି ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ ଯାହାକୁ ଉକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଅନୁମତି ମିଳିଛି । ତେଣୁ, ଏହି ଆବେଦନ ।

4. ଆବେଦନକାରୀ ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ପାଇଁ ବିଦ୍ଵାନ ବରିଷ୍ଠ ଅଧିବକ୍ତା ଶ୍ରୀ ଜେ. ଏସ. ଅତ୍ରି ଅନେକ ପ୍ରସଙ୍ଗ ଉଠାଇ ଯୁକ୍ତି ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି ଯେ ଅଧିନିୟମ 28ଏ ଅନୁଯାୟୀ ଆବେଦନକୁ କଲେକ୍ଟର ଯଥାର୍ଥରେ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିଛନ୍ତି କାରଣ ଏହା ଗ୍ରହଣଯୋଗ୍ୟ ନଥିଲା । ଅଧିନିୟମ 11 ଅନୁଯାୟୀ କ୍ଷତିପୂରଣ ରାଶି ପ୍ରଦାନ ତାରିଖ ଠାରୁ 20 ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ସମୟ ପରେ ଏହା ଏକ ବିଳମ୍ବ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିଲା । ଉକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟ କହିଛନ୍ତି ଯେ ଧାରା 28A ଅଧୀନରେ ଆବେଦନଟି ତମାଦି ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ଦାଖଲ କରାଯାଇଛି, ତଥାପି, ଉକ୍ତ ଆବେଦନ ଉପରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବାକୁ କଲେକ୍ଟରଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଛି, ଯଦି ଏହା ବିଚାର ଯୋଗ୍ୟ ବୋଲି ଜଣାପଡ଼େ । ଏହି ଆଦେଶ ନିଜେ ପରସ୍ପର ବିରୋଧୀ କାରଣ ବିଚାରଯୋଗ୍ୟ ପ୍ରସଙ୍ଗ କେବଳ ତମାଦି ସମୟ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ପ୍ରସଙ୍ଗ

ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ତେଣୁ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ଆବେଦନକୁ ଖାରଜ କରିବା ଉଚିତ ଥିଲା ।

5. ଅନ୍ୟପକ୍ଷରେ, ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା 1ଙ୍କ ତରଫରୁ ହାଜର ହୋଇଥିବା ବିଦ୍ଵାନ ଓକିଲ ଶ୍ରୀ ଏମ୍. ସାମନ୍ତରାୟ, ଏହି ଆବେଦନକୁ ତୀବ୍ର ବିରୋଧ କରି ଯୁକ୍ତି ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି ଯେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଯଥାର୍ଥ ଭାବରେ କହିଛନ୍ତି ଯେ ଆବେଦନଟି ତମାଦି ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ଦାଖଲ କରାଯାଇଛି ଏବଂ ତେଣୁ କୌଣସି ହସ୍ତକ୍ଷେପର ଆବଶ୍ୟକତା ନାହିଁ । ଏହି ଆବେଦନ ଖାରଜ ହେବା ଯୋଗ୍ୟ ।

6. ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ପାଇଁ ବିଦ୍ଵାନ ଓକିଲଙ୍କ ଦ୍ଵାରା କରାଯାଇଥିବା ବିରୋଧାତ୍ମକ ନିବେଦନକୁ ଆମେ ବିଚାର କରିଛୁ ଏବଂ ନଥିବା ଅନୁଧ୍ୟାନ କରିଛୁ ।

7. ଆବେଦନକାରୀ-ରାଜ୍ୟ ପାଇଁ ବିଦ୍ଵାନ ଓକିଲଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଅଭିଯୋଗ କରାଯାଇଛି ଯେ ଅଧିନିୟମ 28-A ଅନୁଯାୟୀ ଆବେଦନ 20 ବର୍ଷ ପରେ ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ତେଣୁ ଏହା ବିଚାର ଯୋଗ୍ୟ ନଥିଲା । ଆଇନର ଆବଶ୍ୟକତା ହେଉଛି ଯେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ରାଶି ପ୍ରଦାନ ତାରିଖ ଠାରୁ ତିନି ମାସ ମଧ୍ୟରେ ଯୋଗ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରାଯିବ, ଯେଉଁ ଆଧାରରେ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରାଯାଇଛି । ଏହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷାରେ ତମାଦି ସମୟ ଏକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରସଙ୍ଗ ନୁହେଁ ।

8. ଆନ୍ଧ୍ର ପ୍ରଦେଶ ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ ବନାମ ମାରି ଭେଲେୟା ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ, ଏଆଇଆର 2003 ଏସ ସି 2949 ମାମଲାରେ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ତମାଦି ସମୟ ପ୍ରସଙ୍ଗ ଉପରେ ବିଚାର କରିଛନ୍ତି ଏବଂ ନିମ୍ନମତେ ରାୟ ଦେଇଛନ୍ତି:-

" ଉପରୋକ୍ତ ଧାରାର ସରଳ ଭାଷାକୁ ଏହି ଅର୍ଥରେ ବୁଝି ହେବ ଯେ ତମାଦି ସମୟ ଅବଧି ନ୍ୟାୟାଳୟର ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣିତ ତାରିଖ ଠାରୁ ତିନି ମାସ ଅଟେ । ଏହା ମଧ୍ୟ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଛି ଯେ ତିନି ମାସର ଅବଧି ଗଣନା କରିବାରେ, ଯେଉଁ ଦିନ କ୍ଷତିପୂରଣ ରାଶି ଘୋଷଣା କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ କ୍ଷତିପୂରଣ ରାଶିର ନକଲ ପାଇବା ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ସମୟକୁ ବାଦ ଦିଆଯିବ । ତେଣୁ, ଉପରୋକ୍ତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ସ୍ପଷ୍ଟ କରେ ଯେ ଧାରା 28-A ଅନୁଯାୟୀ ଆବେଦନ କେବଳ ନକଲ ପାଇବା ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ସମୟକୁ ବାଦ ଦେଇ ଅଦାଲତଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣିତ ରାଶି ପ୍ରଦାନ ତାରିଖ ଠାରୁ ତିନି ମାସ ମଧ୍ୟରେ ଦାଖଲ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ତେଣୁ, ଅବଗତ ହେବା ଆଧାରରେ ଦରଖାସ୍ତକାରୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପୁନଃ ସମୟକୁ ବାଦ ଦେବାକୁ ଅନୁମାନ କରିବା କଷ୍ଟକର । ଆମ ମତରେ, ଧାରା 28-A ଏକ ହିତକର ବ୍ୟବସ୍ଥା ବୋଲି ପ୍ରଥମ ଯୁକ୍ତିକୁ ନେଇ କୌଣସି ବିବାଦ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ । ତେବେ, ଯେଉଁ ସୁବିଧା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥାଏ, ତାହାର ସୁଯୋଗ

ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ନେବା ଆବଶ୍ୟକ । ଜଣେ ଜମି ମାଲିକ ଗରିବ କିମ୍ବା ଅଶିକ୍ଷିତ ହୋଇପାରନ୍ତି ଏବଂ ସେହି କାରଣରୁ ସେ ବିଚାରଣା ପ୍ରେରଣ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିନଥାଇପାରନ୍ତି, କିନ୍ତୁ ଏହାର ଅର୍ଥ ନୁହେଁ ଯେ ଅନ୍ୟ ଜମି ମାଲିକମାନେ ଏପରି ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିଛନ୍ତି କି ନାହିଁ ତାହା ଜାଣିବା ପାଇଁ ସେ ଅବହେଳା କରିପାରନ୍ତି । ଯିଏ ଏହି ହିତକର ଆଇନ ପ୍ରଣୟନର ସୁବିଧା ଉଠାଇବାକୁ ଚାହୁଁଛନ୍ତି, ତାଙ୍କୁ ସତର୍କ ରହିବାକୁ ପଡ଼ିବ ଏବଂ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ଉପଯୁକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଅନ୍ୟ ଜମି ମାଲିକ କୌଣସି ବିଚାରଣା ପ୍ରେରଣ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିଛନ୍ତି କି ନାହିଁ ଏବଂ ଯଦି ହଁ, ତେବେ ଫଳାଫଳ କ 'ଣ ତାହା ଜାଣିବା ପାଇଁ ପ୍ରୟାସ କରିବାରେ ସେ ଅତି କମରେ ସତର୍କ ରହିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଯଦି ତାହା କରାଯାଇନଥାଏ, ତେବେ ଆଇନ ତାଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିପାରିବ ନାହିଁ... "(ଗୁରୁତ୍ୱ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି)

ଉକ୍ତ ମାମଲାର ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବା ସମୟରେ ନ୍ୟାୟାଳୟ ତୋଡା ରାମ ବନାମ ୟୁ. ପି. ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ (1997) 6 ଏସ. ସି. ସି. 280; ଭାରତ ସଂଘ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ମଙ୍ଗାଡୁ ରାମ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ, ଏଆଇଆର୍ 1997 ଏସସି 2704; ଏବଂ ଜୋସ୍ ଆଣ୍ଟୋନିଓ କୁର୍ତ୍ତ ଡସ୍ ଆର୍. ରୋଡ୍ରିଗ୍ସ ବନାମ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ସଂଗ୍ରାହକ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ, ଏଆଇଆର୍ 1997 ଏସ. ସି. 1915 ମାମଲାରେ ଏହାର ପୂର୍ବ ରାୟ ଉପରେ ନିର୍ଭରଶୀଳ ହୋଇଥିଲେ । ରାଜା ହରିଶ ଚନ୍ଦ୍ର ରାଜ ସିଂ ବନାମ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଉପ-ଅଧିକାରୀ, ଏଆଇଆର୍ 1961 ଏସସି 1500; ଏବଂ ପଞ୍ଜାବ ରାଜ୍ୟ ବନାମ କୈସର ଜେହାନ ବେଗମ୍, ଏଆଇଆର୍ 1963 ଏସ. ସି. 1604 ମାମଲାରେ ତଥ୍ୟ ଏବଂ ଆଇନ ଉପରେ ଏହାର ପୂର୍ବ ରାୟକୁ ପୃଥକ କରି ଅବଗତ ହେବା ତାରିଖ ଠାରୁ ତମାଦି ସମୟ ଚାଲିବ ବୋଲି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ଯୁକ୍ତିକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିଥିଲେ ।

9. ଭଗତୀ (ଶ୍ରୀମତୀ) (ମୃତ) ଏଲଆର୍ ଜରିଆରେ ବନାମ ହରିୟାଣା ରାଜ୍ୟ (1997) 4 ଏସସିସି 473 ମାମଲାରେ, ଏହି ଅଦାଲତ ରାୟ ଦେଇଛନ୍ତି ଯେ ଜଣେ ଦାବିଦାର ବିଚାରଣା ପ୍ରେରଣ ଅଦାଲତଙ୍କ ରାୟ ଆଧାରରେ କ୍ଷତିପୂରଣର ପୁନଃନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିପାରିବେ, ଉକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ରାୟ ନୁହେଁ ଏବଂ ଆହୁରି ମଧ୍ୟ କହିଛନ୍ତି ଯେ କେବଳ ସେହି ଦାବିଦାର ଯେଉଁମାନେ ଅଧିନିୟମ 18 ଅନୁଯାୟୀ ବିଚାରଣା ପ୍ରେରଣ ପାଇଁ ଆବେଦନ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲେ, ସେମାନଙ୍କୁ ଅଧିନିୟମ 28A (1) ଅନୁଯାୟୀ ପୁନଃନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ପାଇଁ ଆବେଦନ କରିବାର ଅଧିକାର ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି । ଏହି ସମାନ ମତକୁ ଭାରତ ସଂଘ ବନାମ ବନ୍ଦରାମ (ମୃତ) ଏଲଆର୍ କ୍ ହାରା (1996) 4 ଏସସିସି 537 ମାମଲାରେ ଦୋହରାଯାଇଛି । ଭାରତ ସଂଘ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ କାମେଲ୍ ସିଂ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ (1995) 2 ଏସସିସି 728, ମାମଲାରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ମାନ୍ୟବର ଦୁଇଜଣିଆ ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିଙ୍କ ଏକ ଖଣ୍ଡପାଠ ରାୟ

ଦେଇଛନ୍ତି ଯେ 1984ର ଅଧିନିୟମରେ ଧାରା 28A ର ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ଅଧିନିୟମ 68 ଦ୍ୱାରା ପ୍ରବେଶ କରାଯାଇଛି ଯାହା ସମ୍ଭାବ୍ୟ ପ୍ରକୃତିର ଏବଂ ଏହା 24.09.1984 ପୂର୍ବରୁ ଦେଖାନୀ ଅଦାଲତ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ରାୟ ପାଇଁ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ନୁହେଁ । କ୍ଷତିପୂରଣର ପୁନଃନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ପାଇଁ ଆବେଦନ କରିବା ପାଇଁ ତିନି ମାସର ତମାଦି ସମୟ , ଦେଖାନୀ ଅଦାଲତଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ପ୍ର/ରକ୍ଷିତ ରାୟ ତାରିଖ ଠାରୁ ଗଣନା କରାଯିବ ।

ତେବେ, ଭାରତ ସରକାର ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ ବନାମ ପ୍ରଦୀପ କୁମାରୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ (1995) 2 ଏସସିସି 736 ମାମଲାରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ତିନିଜଣିଆ ଖଣ୍ଡପୀଠ ଭାରତ ସଂଘ ବନାମ କର୍ଣ୍ଣେଲ ସିଂହ (ଉପରୋକ୍ତ) ମାମଲାରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ରାୟକୁ ଏହି ସୀମା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଗ୍ରାହ୍ୟ କରିଦେଇଥିଲା ଯେ ବିଚାରଣ ପ୍ରେରଣ ଅଦାଲତଙ୍କ ପ୍ରଥମ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ ତାରିଖ ଠାରୁ ତିନି ମାସ ମଧ୍ୟରେ ପୁନଃନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ପାଇଁ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରାଯାଇପାରିବ, ଯେଉଁଥିରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିଲା ଯେ ବ୍ୟବସ୍ଥାପିକର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସଂଶୋଧିତ ଆଇନର ହିତକୁ ସୀମିତ କରିବା ନୁହେଁ, ଯେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜଣେ ଦାବିଦାରଙ୍କୁ ବିଚାରଣ ପ୍ରେରଣ ଅଦାଲତଙ୍କୁ ପ୍ରଥମ ରାୟ ତାରିଖ ଠାରୁ ସୀମା ମଧ୍ୟରେ ଆବେଦନ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ତେଣୁ ପରବର୍ତ୍ତୀ ବିଚାରଣ ପ୍ରେରଣ ଅଦାଲତଙ୍କ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ ରାଶି ଆଧାରରେ ଆବେଦନ କରିବା ମଧ୍ୟ ଗ୍ରହଣୀୟ । ତେବେ, ଉକ୍ତ ପରବର୍ତ୍ତୀ ରାଶି ପ୍ରଦାନ ତାରିଖ ଠାରୁ ଏହା ତମାଦି ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ରହିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଏହି ମତକୁ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ଡ୍ରିପୁରା ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ ବନାମ ରୁପତାଳ ଦାସ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ (2003) 1 ଏସ. ସି. ସି. 421 ମାମଲାରେ ଆହୁରି ସ୍ପଷ୍ଟ କରାଯାଇଥିଲା ।

10. ବର୍ତ୍ତମାନ ମାମଲାରେ, ଏହା ସ୍ୱୀକାରଯୋଗ୍ୟ ଯେ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ ରାଶି ପ୍ରଦାନ ତାରିଖ ଠାରୁ 3 ମାସ ମଧ୍ୟରେ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିଲା, ଦରଖାସ୍ତକାରୀ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 1 ତାହା ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିଥିଲେ । ଆବେଦନକାରୀ କୌଣସି ବାସ୍ତବ ସ୍ଥିତି ଦର୍ଶାଇନଥିଲେ ଯେ କେଉଁ ପରିସ୍ଥିତିରେ ଆବେଦନକୁ ତମାଦି କରାଯାଇଥିଲା । ତେଣୁ ଏହି କ୍ଷେତ୍ରରେ କୌଣସି ହସ୍ତକ୍ଷେପର ଆବଶ୍ୟକତା ନାହିଁ ।

11. ସ୍ୱୀକାରଯୋଗ୍ୟ ଯେ, ଉକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ଅଧିନିୟମ 28A ଅନୁଯାୟୀ ଆବେଦନ ଉପରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଛନ୍ତି, ଯଦି ଏହା ବିଚାରଯୋଗ୍ୟ ବୋଲି ଜଣାପଡ଼େ, ତେବେ, ତମାଦି ସମୟର ପ୍ରସଙ୍ଗକୁ ଉଠାଯିବ/ବିଚାର କରାଯିବ ନାହିଁ । ଏଭଳି ବାସ୍ତବ ପରିସ୍ଥିତିରେ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠୁଛି ଯେ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଅଧିକାରୀ ଆବେଦନର ଗ୍ରହଣଯୋଗ୍ୟତାକୁ ଯାଞ୍ଚ କରିପାରିବେ କି ଏବଂ ଯଦି ହଁ, ତେବେ କେଉଁ ଆଧାରରେ ?

12. ଏହି ଅଧିନିୟମର ଧାରା 28-A ର ବ୍ୟବସ୍ଥାର ପରିସରକୁ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ମେଝାରାମ ବନାମ ହରିୟାଶା ରାଜ୍ୟ, ଏଆଇଆର୍ 1987 ଏସସି 45 ମାମଲାରେ ବିଚାର କରାଯାଇଥିଲା

ଏବଂ ନ୍ୟାୟାଳୟ ବିଶେଷ କରି ସଂଶୋଧନ ଅଧିନିୟମ, 1987 ର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଏବଂ କାରଣର ପାରା 2 (ix) ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ଵାରୋପ କରିଥିଲେ ଯାହା ତୁଳନାତ୍ମକ ଭାବରେ ଧନୀ ଜମି ମାଲିକଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ବିଚାରଣ ପ୍ରେରଣ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ରାୟ ଆଧାରରେ କ୍ଷତିପୂରଣ ପରିମାଣର ପୁନଃନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ପାଇଁ ଆବେଦନ କରିବାକୁ ଅକ୍ଷମ ଏବଂ ଗରିବ ଲୋକଙ୍କ ପାଇଁ ଏକ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲା । ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିମ୍ନମତେ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ କରିଛନ୍ତି:

“ଧାରା 28-A ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ମାମଲାରେ ପ୍ରମୁଖ୍ୟ ନୁହେଁ..... ସେମାନେ ସମାଜର ସେହି ବର୍ଗରେ ସାମିଲ ନୁହଁନ୍ତି, ଯାହାଙ୍କ ହିତ ପାଇଁ ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥା ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଆବଶ୍ୟକ, ଅର୍ଥାତ୍ ଅକର୍ମଣ୍ୟ ଏବଂ ଗରିବ ଲୋକ, ଯେଉଁମାନେ ସେମାନଙ୍କ ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ଏବଂ ଅଜ୍ଞତା କାରଣରୁ ଭୂମି ଅର୍ଜନ ଅଧିନିୟମ 1894 ର ଧାରା 18 ଅନୁଯାୟୀ ଦେଖାନୀ ଅଦାଲତକୁ ବିଚାରଣ ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ଅଧିକାରର ସୁଯୋଗ ଉଠାଇବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଛନ୍ତି ।” (ଗୁରୁତ୍ଵ ଦିଆଯାଇଛି)।

13. ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ମେଝାରାମ (ପୁର୍ବରେ) ନିଶ୍ଚିତ କରିଥିବା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଆଇନକୁ ଅନୁସୂଚିତ ଜାତି ସମ୍ପର୍କୀୟ ଜମି ମାଲିକାନା ସମିତି ଲିମିଟେଡ୍, ଭଟିଣ୍ଡା ବନାମ ଭାରତ ସଂଘ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ, ଏଆଇଆର୍ 1991 ଏସସି 730 ମାମଲାରେ ଅନୁମୋଦନ ଏବଂ ଦୋହରାଇଥିଲେ । ବାବୁଆ ରାମ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ୟୁ. ପି. ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ (1995) 2 ଏସସିସି 689, ମାମଲାରେ ମଧ୍ୟ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ପୁନର୍ବାର ମେଝାରାମ (ପୁର୍ବରେ) ମାମଲାର ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଆଇନକୁ ନିମ୍ନମତେ ଦୋହରାଇଥିଲେ -

" ବ୍ୟବସ୍ଥାପିକା ଗରିବ ଏବଂ ଅକର୍ମଣ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏକ ଭେଦଭାବପୂର୍ଣ୍ଣ ନୀତି ପ୍ରଣୟନ କରିଥିଲା, ଯେଉଁମାନଙ୍କୁ ଧାରା 28-A ର ସୁବିଧା ପ୍ରଦାନ କରାଯିବାର ଥିଲା, ଏବଂ ତୁଳନାତ୍ମକ ଭାବେ ଧନୀ ବ୍ୟକ୍ତି, ଯେଉଁମାନେ ଧାରା 18 ଅନୁଯାୟୀ ଏହି ନିର୍ଦ୍ଦେଶର ସୁବିଧା ଉଠାଇଥିଲେ, ଏବଂ ଧାରା 28-A ର ଲାଭ ପ୍ରଦାନ ସେଭଳି ବର୍ଗ ପାଇଁ ନଥିଲା । ଅନ୍ୟଥା, ବ୍ୟବହୃତ ଖଣ୍ଡରେ ଭାଷାର ପଦ ବିନ୍ୟାସ ସତ୍ତ୍ଵେ ତାହା ଅଲଗା ଭାବରେ ବର୍ଣ୍ଣନା ହୋଇଥାନ୍ତା ଏହା ସତ୍ୟ ଯେ ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥାପିକାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେଉଛି ଗରିବ, ଅଭାବି ଏବଂ ଅକର୍ମଣ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କୁ ଅସୁବିଧାରୁ ମୁକ୍ତି ଦେବା, ଯେଉଁମାନେ ସାଧାରଣତଃ ଧାରା 18 ଅଧୀନରେ ବିଚାରଣ ପ୍ରେରଣ ଲାଭ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲେ, ଯାହା ଏକ ବିଦ୍ୟମାନ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ଏବଂ ଏହାର ପ୍ରତିକାର ପାଇଁ ଧାରା 28-A ପୁନର୍ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ପାଇଁ ଏକ ଅଧିକାର ଏବଂ ପ୍ରତିକାର ପ୍ରଦାନ କରି ଅଧିନିୟମିତ କରାଯାଇଥିଲା । ବ୍ୟବସ୍ଥାପିକା ଅନୁମାନ କରିଥିବା ପରି ମନେହୁଏ ଯେ ଗରିବ ଏବଂ ଅକର୍ମଣ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସେହି ପରିସ୍ଥିତି ଜାରି ରହିଛି ଏବଂ ସେମାନେ ସାଧାରଣତଃ ଦାରିଦ୍ର୍ୟ କିମ୍ବା

ଅଜ୍ଞତା କିମ୍ବା ଜବରଦସ୍ତୀ ଏଡ଼ାଇବା କାରଣରୁ ଧାରା 18 ର ଉପଧାରା (1) ଅନୁଯାୟୀ ତାଙ୍କ ଅଧିକାର ଲାଭ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଛନ୍ତି ।"(ଗୁରୁତ୍ୱ ଦିଆଯାଇଛି)।

14. ତେଣୁ, ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ଯେ ବ୍ୟବସ୍ଥାପିକା ଧାରା 28-A ରୂପରେ ଏକ ବ୍ୟତିକ୍ରମ ସୃଷ୍ଟି କରିଛି ଏବଂ ସମାଜର ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବର୍ଗ ଯଥା ଗରିବ, ଅଶିକ୍ଷିତ, ଅଜ୍ଞ ଏବଂ ଅକର୍ମଣ୍ୟ ଲୋକଙ୍କୁ କିଛି ଆଶ୍ୱସ୍ତି ପ୍ରଦାନ କରିବା ପାଇଁ ଏକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିଛି । ଏହା କେବଳ "ଗରିବ ଭାରତୀୟ" ମାନଙ୍କ ପାଇଁ ତିଆରି ହୋଇଛି । ଧାରା 28-ଏ ର ବ୍ୟବସ୍ଥା "ଆଗ୍ରହୀ ବ୍ୟକ୍ତି" କୁ ସୁଚିତ କରେ ଯାହାର ଅର୍ଥ ହେଉଛି ମୂଳ ମାଲିକ ଏବଂ ଆଗ୍ରହୀ ମୂଳ ମାଲିକ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ରାଶିରେ କ୍ଷତିଗ୍ରସ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତି ହୋଇଥିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଜି. କୃଷ୍ଣ ମୂର୍ତ୍ତି ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ, (1995) 2 ଏସସିସି 733; ଡି କୃଷ୍ଣ ଦାଶୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ ବନାମ ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ, (1995) 2 ଏସସିସି 735; ଭାରତ ସଂଘ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ ବନାମ ପ୍ରଦୀପ କୁମାରୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ, ଏଆଇଆର୍ 1995 ଏସସି 2259 ଏବଂ ଯୁ. ପି. ରାଜ୍ୟ, ଶିକ୍ଷା ବିକାଶ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ ବନାମ ଯୁ. ପି. ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ, (1995) 2 ଏସ. ସି. ସି. 766, ମାମଲାରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ଏହା ରାୟ ଦିଆଯାଇଛି ଯେ ଧାରା 18ର ବିଚାରପ୍ରେମ୍ପେରଣକୁ ପସନ୍ଦ କରୁଥିବା ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ଅଧିନିୟମ 28-A ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ଆବେଦନ ବଜାୟ ରଖିପାରିବେ ନାହିଁ । ଏପରି ଏକ ବ୍ୟତିକ୍ରମ ନିୟମର ସୁବିଧା ଏପରି ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କୁ ଦିଆଯାଇପାରିବ ନାହିଁ କାରଣ ଏହା ସାର୍ବଜନୀନ ନୀତି ବିରୁଦ୍ଧରେ ହେବ । ଭାରତ ସଂଘ ବନାମ ଶିବକୁମାର ଭାର୍ଗବ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ, ଏଆଇଆର୍ 1995 ଏସସି 812 ମାମଲାରେ, ଏହି ଅଦାଲତ ମତବ୍ୟକ୍ତ କରିଛନ୍ତି ଯେ ରାଜ୍ୟ ନୀତିର ଲାଭ ଯାହା ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବର୍ଗର ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ କିଛି ସୁବିଧାଜନକ ଅଧିକାର ପ୍ରଦାନ କରେ, ତାହା କେବଳ ସେହି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଯାହାର ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଆବଶ୍ୟକ ନିହିତାର୍ଥ ଦ୍ୱାରା "ପରବର୍ତ୍ତୀ କ୍ରେତାଙ୍କୁ ନୀତିରୁ ଜବରଦସ୍ତୀ ବାହାର କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ରାଜ୍ୟ ନୀତିର ଲାଭରୁ ବଞ୍ଚିତ ହୋଇଥିଲେ" ।

15. ଉପରୋକ୍ତ ରାୟ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରି କେନ୍ଦ୍ରୀୟ କର୍ମଚାରୀ ସହକାରୀ ଗୃହ ନିର୍ମାଣ ସମିତି ଲିମିଟେଡ୍, ନୋଏଡା ବନାମ ଉତ୍ତର ପ୍ରଦେଶ ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ (2009) 1 ଏସସିସି 754 ମାମଲାରେ ମଧ୍ୟ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ସମାନ ମତ ରଖିଛନ୍ତି ।

16. ଦେସ ରାଜ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ଭାରତ ସଂଘ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ (2004) 7 ଏସସିସି 753 ମାମଲାରେ ଏହି ଅଦାଲତ ରାୟ ଦେଇଥିଲେ ଯେ ଯଦି ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ଅଧିନିୟମ 18 ଅନୁଯାୟୀ ଆବେଦନ କରିଛନ୍ତି ଏବଂ ଏହି ମାମଲାକୁ ଆଗକୁ ବଢ଼ାଇଛନ୍ତି, ତେବେ କ୍ଷତିପୂରଣର ପୁନଃନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ପାଇଁ ଧାରା 28-A ଅନୁଯାୟୀ ଆବେଦନକୁ ବଜାୟ ରଖିବାର ତାଙ୍କର ଅଧିକାର ନାହିଁ । ନ୍ୟାୟାଳୟ ଆହୁରି ମଧ୍ୟ

କହିଛନ୍ତି ଯେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସୀମା ମଧ୍ୟରେ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିବା ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ, ଯାହା ଅଧିନିୟମ 18 ଅନୁଯାୟୀ ରାଶି ପ୍ରଦାନ ତାରିଖ ଠାରୁ ଚାଲିଥାଏ । ଉକ୍ତ ମାମଲାର ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବା ସମୟରେ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅନୁସୂଚିତ ଜାତି ସମ୍ପର୍କୀୟ ଜମି ମାଲିକାନା ସୋସାଇଟି ଲିମିଟେଡ୍ (ପୂର୍ବରେ) ସମେତ ଏହାର ପୂର୍ବ ରାୟ ଉପରେ ନିର୍ଭରଶୀଳ ଥିଲେ ।

17. ଭାରତ ସଂଘ ବନାମ ମୁକ୍ତି ରାମ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ, ଏଆଇଆର୍ 2006 ଏସସି 1716 ମାମଲାରେ, ଏହି ଅଦାଲତ ଆଇନକୁ ବ୍ୟବସ୍ଥିତ କରିଛନ୍ତି ଯେ ଯଦି ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ଅଧିନିୟମ 18 ଅନୁଯାୟୀ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିନଥାନ୍ତି, ତେବେ ଏପରି ଆବେଦନ ଗ୍ରହଣଯୋଗ୍ୟ ଅଟେ । ନ୍ୟାୟାଳୟ କହିଛନ୍ତି ଯେ ଧାରା 28-A ସେହି ମାଲିକାନାକୁ ବର୍ଦ୍ଧିତ କ୍ଷତିପୂରଣର ଲାଭ ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ଚାହୁଁଛି ଯେଉଁମାନେ ଅଧିନିୟମ 18 ଅନୁଯାୟୀ ବିଚାରଣା ପ୍ରେରଣ ମାଗି ନାହାଁନ୍ତି । ବାସ୍ତବରେ, ଉକ୍ତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ସେମାନେ ବିଚାରଣା ପ୍ରେରଣ ଅଦାଲତଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଦେଶିତ ବର୍ଦ୍ଧିତ କ୍ଷତିପୂରଣ ଏବଂ ଏପରିକି ଉକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ଆବେଦନରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ପରିମାଣ ଯାହା ସଂଶୋଧିତ ହୋଇଛି ପାଇବାକୁ ହକଦାର ଅଟନ୍ତି ।

18. ତେଣୁ, ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ଯେ ଧାରା 28-A ଅଧୀନରେ ଏକ ଆବେଦନକୁ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଉପରୋକ୍ତରେ ବ୍ୟବସ୍ଥିତ ହୋଇଥିବା ଆଇନଗତ ପ୍ରସ୍ତାବକୁ ଧ୍ୟାନରେ ରଖି ସ୍ଥିର କରିବାକୁ ପଡିବ ।

19. ଯେହେତୁ ଆବେଦନଟି ତମାଦି ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ଦାଖଲ କରାଯାଇଛି ବୋଲି ଦର୍ଶାଯାଇଛି, ତେଣୁ, ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ଯେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ବିଦ୍ୱାନ ଓକିଲଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିବା ଉପସ୍ଥାପନା ଏହା ଯେ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଅଧିକାରୀ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ତଥ୍ୟକୁ ବିଚାର ନକରି କ୍ଷତିପୂରଣ ବୃଦ୍ଧି କରିବାକୁ ବାଧ୍ୟ, ଯାହା ଅଯୌଚିକ ଅଟେ ।

20. ଉପରୋକ୍ତ ବିଷୟକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ଆମେ ଆବେଦନରେ କୌଣସି ଗୁଣ ପାଉନାହିଁ । ପକ୍ଷମାନଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କର ନିଜସ୍ୱ ଖର୍ଚ୍ଚ ନିଜେ ବହନ କରିବା ସହିତ ଏହି ଆବେଦନକୁ ଖାରଜ କରାଯାଇଛି । ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଅଧିକାରୀ ତମାଦି ସମୟର ପ୍ରସଙ୍ଗକୁ ବିଚାର ନକରି ଉପରୋକ୍ତରେ ସମାଧାନ ହୋଇଥିବା ଆଇନଗତ ପ୍ରସ୍ତାବକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ଆବେଦନର ଗ୍ରହଣଯୋଗ୍ୟତା ପ୍ରସଙ୍ଗକୁ ଶୀଘ୍ର ବିଚାର କରିବେ । ଏହା କହିବା ଅନାବଶ୍ୟକ ଯେ ନୂତନ ଭାବେ ଯୋଗ କରାଯାଇଥିବା ଉତ୍ତରଦାତା, ଯଥା ଭାରତୀୟ କୃଷି ଗବେଷଣା ପରିଷଦ (ଆଇସିଏଆର) ଏବଂ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ମଧୁର ଜଳ ଜୀବ ପାଳନ ଗବେଷଣା ସଂସ୍ଥା (ସିଆଇଏଫ୍‌ସୁ) କୁ ମଧ୍ୟ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା

1ଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଆଗତ କରାଯାଇଥିବା ଅବେଦନରେ ନିକାଶ ସମୟରେ ଶୁଣାଯିବା । ଖର୍ଚ୍ଚ ପାଇଁ କୌଣସି ଆଦେଶ ନାହିଁ ।

ଆର୍. ପି.

ଆବେଦନକୁ ଖାରଜ କରାଗଲା ।

ଅସ୍ଵୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟାବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଭାଷାନ୍ତର:

ଶ୍ରୀ ଜଗାଧାରୀ ସେଠୀ

ଅନୁବାଦକ, ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ